

Koncem preteklega tedna je srbski princ regent Aleksander sprejel nekatere zastopnike trojimenskega jugoslovanskega naroda. Zastopnik Hrvatov, podpredsednik Narodnega Veča v Zagrebu, dr. Pavelić je izjavil, da naš cilj ni Velika Srbija, ne Velika Hrvatska, marveč jedinstvena jugoslovanska država, katera naj v popolnem obsegu zajamči individualnost (posebnost) vsakega plemena (Slovencev, Hrvatov, Srbov). Dr. Pavelić je dobil utis, da je princ Aleksander navdušen Jugoslovani. Ob petih popoldne v soboto je regent Ale.

ksander sprejel v posebni avdijenci dr. Janko Šimrak-a, glavnega urednika katoliškega hrvatskega lista »Narodna politika«. Razgovarjal se je z njim o vseh političnih, socialnih in kulturnih vprašanjih. Prestolonaslednik je zelo naglašal idejo narodnega edinstva in potrebo demokratične uredbe jugoslovanske države, v kateri bo vsako pleme in vsak državljani užival popolno svobodo in nemoten razvitek. Posebno mu je ugajal program pokojnega pr. Kreka o notranji uredbi jugoslovanske države. Dr. Šimrak je dobil iz razgovora trdno prepričanje, da hrvatski katoliki lahko z zaupanjem gledajo v bodočnost. Prestolonaslednik Aleksander je sprejel v avdijenci tudi poslanca Spinčiča. Spinčič naglašal, da prestolonaslednik kaže enako ljubezen napram vsem trem plemenom naroda S. H. S., a tako tudi proti vsem veram, posebno napram katoličanom.

Profesor bogoslovja, dr. Barac, se je razgovarjal s prestolonaslednikom tudi o čisto cerkvenih rečeh. Prestolonaslednik je pokazal nenavadno dobro poznanje razmer na Hrvatskem ter pravo razumevanje interesov hrvatskega naroda. Poleg tega posebno spoštuje katoliške svetinje.

V razgovoru s Svetozar Pribičevićem je srbski prestolonaslednik rekel, da ljubi enako Slovence, Hrvate in Srbe. On razumeva narodno edinstvo tako, da se smatra za člana celokupnega naroda, v katerem ne pozna razlike in ne bi mogel, da prenese nadvlado enega plemena nad drugim. Prestolonaslednik je izjavil, da bo ta teden odpotoval v Sarajevo in od tam dalje v Pariz.

Sporočilo Slovincem in Hrvatom iz Londona.

Srbsko poslaništvo v Londonu javlja: Danes v jutro sem storil potrebne korake radi postopanja Italijanov na Reki. Lord Robert Cecil mi je rekel, da stori vse, kar mu je mogoče, a mi si moramo prizadevati, da svetujemo Slovincem in Hrvatom, naj bodo mirni, dokler vprašanje ne bode definitivno rešeno na mirovni konferenci. Lord Cecil je uverjen, da bodo naša vprašanja ugodno rešena, ako bomo razumeli, da vzdržimo mir in red v spornih krajih.

Živila iz Amerike za Jugoslavijo.

Zagreb, dne 3. dec

Člani jugoslovanskega odposlanstva, ki so se danes vrnili iz Švice in Pariza, poročajo, da bo Amerika že meseca januarja poslala prve ladje z živili za Jugoslovane.

Naši shodi.

Narodni svet za Spodnji Štajer prireja vsako nedeljo poučne shode v obmejnih krajih. Ker krivi preroki širijo neresnične vesti o sedanjem položaju, je nujno potrebno, da se ljudstvu pojasnijo resnični dogodki sedanjega časa. Ljudstvo se v velikem številu udeležuje zborovanj in pazno sledi izvajanjem govornikov. Radi tega povdarjamo, da so ti shodi v sedanjem času zelo potrebni. V naslednjem podamo poročila o shodih, ki so se vršili preteklo nedeljo:

V Svečini je bil shod, prav dobro obiskan. Dokaz, kako veliko zanimanje vlada med nami za Jugoslavijo. Govoril je prof. dr. Hohnjec, ki so ga vsi navnoči poslušali z napeto pozornostjo. Proti koncu je prišel znani omikani Paskolo z namenom, da bi motil shod, ter je napravil nekaj neslanih medlicev. Dobil pa je tako krepak odgovor, da se mu je vse bučno smejala. Kot predmet splošnega zasmeha jo je ta ponesrečeni Italijan odkuril z dolgim nosom. Tako se Paskolo poslavlja od županovanja v Jugoslaviji.

Pri Sv. Marjeti ob Pesnici sta govorila dr. Vladimir Serbec in stotnik Šel. Ljudstva je bilo toliko kot se dozdaj na nobenem zborovanju pri Sv. Marjeti.

Pohorci so se v nedeljo pokazali kot navdušeni Jugoslovani. Na dobroobiskanem shodu pri Sv. Lovrencu nad Mariborom je govoril dr. Josip Leskovar iz Maribora.

Pri Mariji Snežni blizu Cmureka se je vršil v nedeljo, dne 1. decembra dobro obiskan shod. Prišli so obmejni Slovinci iz M. Snežne, Cmureka, Sv. Ane, Sv. Jakoba, Sv. Jurija in nekateri celo iz Št. Ilja. Bil je pravi tabor Slovencev cmureškega okraja. Govorila sta član Narodnega sveta urednik Žebot in g. kaplan Kren. Zborovalci so z navdušenjem vzeli poročila na znanje. Ne enega ni bilo, ki bi se z radostjo ne zavzel za Jugoslavijo.

V Framu se je vršil podučen shod v torek, dne 3. decembra. Prišli so ne samo Framčani,

tudi sosedje s Pohorja in Dravskega polja. Vse hiše so bile v zastavah. Shodu je predsedoval domač župan Černež. Govorili so: dr. Rosina, urednik Žebot, župnik Koprivšek, nadučitelj Pirkmaier in župan Černež. Župan in kmetje so se posebno pritoževali radi slabega gospodarstva mariborskega okrajnega zastopa.

Prihodnjo nedeljo se vršijo ti le shodi: Na Spodnji Polskavi v šoli ob pol 10 uri dopoldne. Govorijo: dr. Reisman, dr. Ravnik in Žebot. Popoldne ob 2 uri na Pragerskem v nemški šoli. — Na Muti ob Koroški železnici v Ciril Metodovi šoli ob 10. uri predpoldne. Govorita dr. Koderman in profesor Voglar.

Sv. Jurij ob Taboru. Katoliško politično društvo za vranski okraj bo imelo v nedeljo, dne 8. t m., popoldne ob treh, shod v društvenih prostorih v Št. Juriju. Povabljeni vsi!

Stavka nemških in nemčur-skih železničarjev v Mariboru.

Minuli petek opoldne so železničarji in poštarji v Mariboru kar na enkrat ustavili delo. Zakaj? Posamezni železničarji sicer niso vedeli, zakaj se gre, a voditelji so povedali pri NS v Mariboru, da so stopili v štrajk, ker je NV odstavila nekaj nemških uradnikov na pošti in sodnji. Ker so s silo prisilili slovenske železničarje in delavce, da so morali tudi oni pustiti delo, je res stal v petek popoldne ves promet. Toda že ob petih popoldne v petek so slovenski železničarji imeli shod, na katerem so sklenili, da se drugi dan povrnejo zopet na delo. Res so tudi začeli voziti južno od Maribora že v soboto zjutraj. Med tem je prišlo iz Ljubljane 200 strojevodij in kurjačev ter 12 uradnikov, ki so takoj prevzeli službo, in promet se vrši severno do Spielfelda ter na progi proti Ljutomeru, kakor tudi na vseh drugih progah južno od Maribora popolnoma redno.

Stoji samo še delo v delavnicah. Ni pa nika-kega dvoma, da so Nemci in njih podrepaniki že danes s svojim štrajkom popolnoma pogoreli. Ker je zveza z Gradcem popolnoma pretrgana in ne vozijo severno od Spielfelda nikaki vlaki, trpijo vsled tega v prvi vrsti Nemci, dočim moremo mi prav lepo shajati tudi brez nemških železničarjev. V resnici so dosegli s svojim štrajkom ravno nasprotno, kar so hoteli doseči. Stopili so v štrajk, ker je NV v Ljubljani odpustila par nemških uradnikov in mislili so, da se bo naša NV ustrašila in hitro poklicala nazaj odstavljene uradnike. Med tem pa je ravnateljstvo južne železnice na zahtevo NV moralo odstaviti tudi vse vodilne nemške uradnike na obeh kolodvorih ter v kurilnici in delavnicah v Mariboru.

Poleg vsega tega je NV odredila, da so vse proge južne železnice na Slovenskem v bodoče podrejene obratnemu nadzorstvu v Ljubljani.

Tako je torej ta zadnji poskus nemštva, da bi našo mlado državo oviral v njenem razvoju, popolnoma ponesrečil.

Ker je NV odstavila ravnatelja obeh mariborskih pošt in odredila, da morajo odslej naprej tudi uradniki na pošti uradovati le slovenski, so s opili minuli petek opoldne nemški uradniki, uradnice in poduradniki v štrajk. V soboto zjutraj pa so bili vsi štrajkujoči obveščeni, da jih je NV odpustila iz službe. Tako je na cesti 135 oseb. Sami so si krivi nesreče.

Slovinci! Jugoslovani!

Dne 19. nov. 1918 je padel v Mariboru slovenski dragonec Franc Vauhnik kot žrtev svoje ljubezni do jugoslovanske domovine. Naša dolžnost je, da tej prvi naši žrtvi v svobodni jugoslovanski domovini postavimo dostojen nagrobni spomenik. Zato se obrača podpisani NS na slovensko javnost s pozivom, naj omogoči s prispevki, da se izkažemo žrtvi za našo svobodno domovino hvaležne. Darovi se naj pošiljajo NS v Mariboru (blagajnik prof. dr. Kovacic). — NS za Štajersko.

Jugoslovanske čete zasedle Cmurek in Radgono.

Minulo nedeljo popoldne dne 1. dec. so jugoslovanske čete zasedle mesto Radgono in Cmurek. Radgončani so se mirno udali, v Cmureku je pa prišlo do male praske.

O zasedenju Radgone nam poroča prijatelj lista naslednje:

Oddelek jugoslovanske armade, določen za Radgono in Cmurek, se je odpeljal v nedeljo po-

poldne iz Maribora. Veliko je bilo navdušenja med našimi fanti. Med vožnjo so sneli nemški napis na postaji v Št. Ilju. V Spielfeldu smo zvedeli, da sta Cmurek in Radgono zasedena od močnih nemških čet z 20 strojnimi puškami. Ob 8. uri zvečer smo dospeli v Radgono. Na kolodvoru so nas čakali: župan Kodolič, dr. Kamnikar, Lammerl in še drugi nemški velikaši. Ko so zaslišali klicati: »Živijo slovenska Radgono! Živijo Jugoslavija!« in videli naše močno oborožene fante, so se tem gospodom začele tresti hlače in župan je takoj rekel: »Saj sem tako rad v Jugoslaviji!« Korakali smo po mestu. Fantje so prepevali, da je bilo veselje. Radgončani še nikoli niso kaj takega videli. V mestu ni od tiste močne nemčurske druhali drugega ostalo, kakor nekaj strojnih pušk, puške, postelje in sledovi po snegu, ko so pred nami bežali. Mestni očetje kar niso mogli verjeti, da je Radgono jugoslovanska, še le drugi dan, ko so se prebudili in videli na Glavnem trgu in na kolodvoru lepe slovenske zastave in slovenski napis Radgono, so se jim zjasnile nemške butice. Pošta in davkarija sta v naši posesti. Nemškim, oziroma nemčurskim meščanom se gotovo ni slabo godilo, ker smo zaplenili veliko živeža in drugega blaga. Mestna občina ima sama v zalogi 6500—7000 kg sladkorja, ubogo prebivalstvo pa po 2—3 mesece ne dobiva sladkorja. Občina ima tudi veliko zalogo drugega živeža. Pri židih Rosenberg-Neumann vse polno žita, moke, graha, fižola, kaše in ajde (vse rekvirirano blago). On trdi, da je iz Ogrskega. Mož se je pa zagovoril O tem dobijo naše oblasti natančnejše podatke. Nemci sami so nas hvalili, ko smo blago zaplenili. Na kolodvoru smo zaplenili 2 vagona zaklanih prašičev, ki so jih mislili odpeljati v Deutschösterreich. (Opomba uredništva: Hvala za poročilo. Prosimo naše posadke v Spielfeldu, Cmureku in Radgoni, da nam stalno poročajo o tamšnjem položaju.)

Spod. Dravograd in Velikovec zasedena.

Nemci napadli Velikovec.

V soboto, dne 30. novembra ob polu 9. uri predpoldne so jugoslovanske čete zasedle mesto Velikovec na Koroškem. Zasedenje je šlo večinoma mirno izpod rok. V nedeljo, dne 1. decembra pa je prišlo pred Velikovcem do krvavega spopada. O tem poroča jugoslovanski poveljnik, nadporočnik Malgaj: Dne 1. decembra ob 3 uri popoldne je prišel nemški podpolkovnik Verständig z oboroženo četo kot parlamentar in je zahteval od mene, da zapustim s četo takoj mesto. Odgovoril sem mu, da bomo, če treba, mesto branili do zadnjega moža. Nato se je podpolkovnik odpeljal. Kmalu nato so primarširale proti mestu tri nemške kolone čez 400 mož s 7 gorskimi topovi, strojnimi puškami in z dvema oklopnima avtomobiloma. S 100 možmi sem zasedel rob mesta. Nemci so v rojni vrsti obkolili mesto. Podpolkovnik Verständig se je zopet pripeljal in ponovno zahteval, da mesto zapustim. Debil je odgovor kakor poprej. Nemci so streljali s puškami in strojnimi. V boju, ki se je razvil, je padlo čez 10 nemških vojakov in več je bilo ranjenih. Zajeli smo 4 može in eno strojno puško. Pri pogajanjih med bojem je nemški podpolkovnik predlagal, da mi sicer smemo ostati v mestu, da bo pa poleg nas zasedla mesto tudi ena nemška stotinja. Ko je videl disciplino in karajzo naših vojakov, je telefonično vprašal v Celovec, kaj naj stori. Dobil je ukaz, da naj se umakne. Povelja za umik pa ni mogel takoj izvršiti, ker je bila nemška rojna vrsta preveč razškrpljena v okolici mesta. Streljalo se je še pozno v noči. Danes je mirno. Na naši strani nimamo nobene izgube. Proglasiti smo morali preki sod, ker so civilisti streljali na nas. Pri nas je tudi oddelek Srbov, ki šteje 40 mož. Poveljuje mu podporočnik Mitrovič. Mi ga pošljemo v Celovec, da protestira pri nemški Schutwehr, ker so Nemci streljali navzlic temu, da je prihajal parlamentar z belo zastavo.

Dne 2. decembra so Srbi zasedli tudi trg Spodnji Dravograd. Srbe so nato nadomestili naši domači jugoslovanski vojaki.

Tako bodo na Koroškem kmalu zasedeni vsi oni kraji, ki bodo pripadali Jugoslaviji. Koroško slovensko ljudstvo z veliko radostjo pozdravlja svoje rešitelje.

Naše čete so ponoči od 3. na 4. dec. zasedle koroški trg Grebinj.

Srbi na Koroškem.

Včeraj se je na povelje generala Maistra odpeljal iz Maribora srbski oddelek s posebnim namenom na Koroško. V Spodnjem Dravogradu pa

nemški železniški uradnik ni pustil, da bi se Srbi odpeljali dalje na Koroško. Še le na odločno posredovanje generala Maistra se je nemški uradnik udal in je pustil vlak s Srbi dalje proti Celovcu.

Skupno jugoslovansko ministrstvo.

Belgrad, 3. dec.

Kot kandidat za ministrsko predsedstvo skupne jugoslovanske vlade se imenujejo: Pašić, dr. Trombič in dr. Korošec. Definitivnega sklepa še v tem oziru ni.

Petrolej in sveče.

Ker se radi neurejenega železniškega prometa ni mogoče dobiti za sedaj za naše kraje dovolj živil iz Hrvaške in prekmorskih krajev, se obrača prehranjevalni komisar jugoslovanske vlade g. dr. Lajšić na naše kmetstvo s prošnjo, da oddajo vsaj nekaj živil za prebivalstvo po mestih in delavskih krajih.

Mariborsko okrajno glavarstvo bo dalo kmetom, kateri bodo tekom 14 dni oddali predpisane množine krompirja, žita in fižola, potrebno množino petroleja in sveč. Tudi druga okrajna glavarstva dobijo in bodo razdeljevala v isto svrhu in pod istimi pogoji petrolej in sveče.

V Mariboru se bo v poslopiju okr. glavarstva (I. nadstropje, soba št. 20) ustanovila posebna pisarna, ki bo zapisovala imena tistih posestnikov, ki bodo tekom 14 dni oddali določene količine živil. Kmetje lahko naznanijo svoje zahteve pisмено ali ustmeno okr. glavarstvu.

Okrajno glavarstvo bo prisiljeno, da od tistih, ki ne bodo oddali zahtevanih in predpisanih živil prostovoljno, terja krompir, žito in fižol potom revizicije. Seveda v tem slučaju ne bo nihče dobil petroleja in sveč.

Razno politične vesti.

Kaj pomenijo črke SHS? Znamenje naše sedanjice vlade SHS pomeni toliko kot poprej »c. kr.«, ali »c. in kr.« SHS se čita: Slovenci, Hrvati, Srbi, ali vlada Slovenije, Hrvaške in Srbije.

Govorite slovensko. Pri telefoničnih pogovorih se poslužujejo mariborski Slovenci, posebno obrtniki še vedno blažene nemščine. Ali se res hočete vedno imenovati sužnje. Kdor se še pri telefoničnih pogovorih poslužuje nemščine ne spada v Maribor!

Štrajk na železnici. V torek popoldne so imeli naši železničarji v »Narodnem domu« zopet dobro obiskan shod, na katerem so sklenili, da začnejo danes z delom tudi v delavnicah. Posamezni govorniki izmed delavstva so povdarjali, da se med stavkujočimi železničarji in delavci agitira s tem, da se štrajk vrši na ukaz ravnateljstva južne železnice in da oni železničarji in delavci, ki sedaj ne vrše službe, dobe za ves čas stavke plačo, oni ki delajo, pa ne bodo dobili plače od nikogar. Navzoči inšpektor južne železnice, g. Vrečko, je kot zastopnik južne železnice izjavil, da to ni res, kdor ne bo vršil službe, tudi plačila ne bo dobil. Pozivlja nato vse, naj se vrnejo na delo. — Med delavci se skuša delati razpoloženje za stavko tudi s tem, da se jim obljublja, da bodo Scherbaum in Franz dala stavkujočim brezplačno moko. Od slovenskih železničarjev seveda tega ne veruje nihče, dočim verujejo nemškonacionalni in nemški socialnodemokratski backi tudi največje neumnosti. Že pride spoznanje tudi za njih, a bo prepozno.

Železniško blagajno so hoteli odnesti. Minulo soboto je dospel iz Gradca v Maribor neki poseben vlak. Pred povratkom vlaka je preiskala posamezne železniške vagonne vojaška patrulja pod vodstvom poročnika g. Malenška. Ker je našel v nekem vozu nekaj sumljivega, je poklical službujočega uradnika adjunkta g. Majcena, ki je takoj ugotovil, da je to železniška blagajna in sicer denar, ki je bil namenjen na koroški kolodvor, za plače tamošnjih uradnikov in uslužbencev. Bilo je pol milijona kron. Čudno se nam samo zdi, da tatov, ki so hoteli odnesti denar naših železničarjev, niso vtaknili v luknjo. Gospoda Malenšek in Majcen pa zaslužita za svoje postopanje vso pohvalo.

Plen v Radgoni. Naše čete so v Radgoni našle dva vagona zaklanih prašičev, več vagonov moke, dva vagona sladkorja in mnogo drugega dragocenega blaga. Preiskava bo dognala, ali je bilo to blago last prehranjevalne komisije, ali — vojnih dobičkarjev.

Radgončani zadovoljni z Jugoslovani. Župan in drugi radgonski velikaši so prav zadovoljni z jugoslovansko posadko mesta Radgone. Izjavili so, da bodo šli našim povsod na roko.

Pozdrav iz Spielfelda. Tudi fantje od Sv. Lenarta pri Veliki Nedelji stražjo mejo naše širne Jugoslavije v Spielfeldu. Drugače je vse mirno. — Pozdrave vsem Jugoslovanom pošiljajo Fran Korpar, Lenart Korpar, Franc Marin.

Dr. Jurič in železničarska stavka. Dr. Jurič je v zadnjem času obrnil plašč po vetru. Začel je uradovati slovenski in klical je celo »Živila Jugoslavija!« Minulo soboto je bil tudi na shodu slovj. železničarjev v Studencih, kjer je uplival celo pomirjevalno na neke nemškufarske kričarje, ki so hoteli motiti shod. Javno se torej dr. Jurič ne upa več nastopiti proti Jugoslaviji, zato pa ruje na tihem še vedno naprej. Železničarjem, ki štrajkajo, obljublja, da jim bosta mariborska in studenška občina plačali vse, kar bi bili zaslužili v času, ko stavkajo. Upamo, da bo dr. Jurič in družbi že kmalu zavezan jezik!

Zahtevajte slovenske tiskovine ne samo na pošti, temveč povsod pri vseh uradih. Mariborski Slovenci treba bo, da vas imenoma navedemo, ker ste nepoboljšljivi!

Spremembe pri poštnih uradih. Ta dni bodo dobili mnogo poštni uradi na Sp. Štajerskem nove voditelje.

Trmoglavost do skrajnosti. Trgovci v Mariboru, ki neprestano zahtevajo, da se jih podpira, trmoglavo razobešajo nemške napise. Snatramo, da delajo to nalašč. S takimi kljubovalci bomo obračunali tako, kakor si niti sami ne predstavljajo.

Krajevni odsek Nar. sveta za okoliš gorne Pesniške doline se je v seji 25. t. m. pri Gor. sv. Kungoti posvetoval in sklepal o mnogih važnih zadevah ter je med drugim soglasno sklenil te resolucije: 1) Zastopniki obmejnih Slovencev, ki zahtevamo ureditev novih držav in zlasti Jugoslavije na podlagi pravičnosti, ogorčeno in slovesno protestiramo zoper nasilno in mednarodnemu pravu nasprotujoče zasedanje jugoslovanskega ozemlja po laških četah in v imenu italijanskega kralja ter zoper vse krivičnosti, ki so s tem v zvezi. 2) Naša neomajna volja je, živeti v skupni, demokratično urejeni državi SHS; zato ostro obsojamo vsako samolastno ali celo nasilno postopanje od katerekoli strani, ki bi merilo na to, da se pred kenečne svobodno odločitvijo ljudstva uredi vladavina naše mlade države.

Narodni svet za marnberški okraj se je ustanovil dne 19. oktobra. Razvija živahno delovanje. Nedeljo za nedeljo prireja dobro obiskane shode zaupnikov od fare do fare. Doslej so bili: 27. okt. v Vuhredu, 3. novembra v Ribnici, 10. novembra v Vuzenici, 17. novembra na Peraicah, 24. nov. v Brezno, 1. decembra na Miti. Povozi zasleduje ljudstvo z velikim zadoščenjem narodni preobrat. Nikomur nečemo delati krivice, a uživati vendar enkrat hočemo tudi svoje naravne pravice. Močnejši bratje iz drugih okrajev, podpirajte nas za dravske, šibke sobrate. Za N. S. so doslej tukajšnji zaupniki zložili in odposlali 1400 K.

Okrajni NS pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Dne 10. t. m. se je ustanovil za okraj Sv. Lenart v Slov. gor. NS. Predsednikom je bil izvoljen naš poslanec Ivan Roškar, njegovim namestnikom župan v Radehovi g. Šaman, tajnikom nadučit. K. pič, njegovim namestnikom kaplan Kezar. Za vsako župnijo sta se izvolila po dva odbornika. — V nedeljo, dne 17. t. m., je NS za trg St. Lenart prevzel občinsko upravo ter odstavil dosedanjega posilinnemca župana Sollagga. Županske posle vodi sedaj odvetnik dr. Gorišek. Po trgu plapolajo slovenske trobojnice, med tem iz uradnega poslopija, sulvereinske šole itd. Trški nemškutarji hodijo potrti okoli ter žalujejo na polomiji svojega napuha in prevzetnosti ter vsled nagle smrti svojega ljubega prijatelja ptajskega »Štajerca«.

Narodni praznik v Dramljah, katerega smo obhajali dne 24. nov., nam ostane v neizbrisnem spominu. Že na predvečer je oznanjalo streljanje topičev ter plapolanje trobojnic iz vseh narodnih hiš, da bo nekaj izvanrednega. Prihitali so na naše slavlje tudi iz vseh bližnjih župnij, navzoči so bili Sokoli iz Šentjurja, kateri so bili deloma na konjih. Več domačin in šentjurskih deklet je bilo v narodni noši. Ko nam domači župnik v navdušenem govoru označi pomen današnjega slavlja, je znana godba iz Dramelj zaigrala narodno himno. Nato je govoril g. Jarnovič ter nam orisal sedanjo pot naših zastopnikov, nakar se je pomikal sprejeto proti sobi, kjer sta še govorila gospoda nadučitelj Jelovšek in Baž Jesenek. Tisočglava množica je prepevala narodne pesmi, nakar se je

zborovanje zaključilo. S tem so pokazali Dramljčani, da tudi niso v narodnem oziru zaostali.

Tako ne! Na nekaterih železniških postajah so vsi oglasi, važni redi, ceniki in slično potegnani — v splošno škodo. Potrpiamo malo in strbimo, da pridejo skoraj slovenski razglasi. — Na nemške stramotilne čečkarije po javnih stranicah moramo — ne pristavljajmo ničesar; pustimo, da se vidi olike naših dosežainh zatiralcev.

Nemške strahote v Srbiji. Človeku se jeziijo kar lasje, ko čita, kaj so vse zagrešili nemški zločinci v naši nesrečni Srbiji. Kar so mogli, so na svojem umiku pobrali, a česar niso mogli pograbit seboj, so uničili. Te zverine v človeški podobi se niso ustrašile niti pred bolnišnicami. Tudi iz bolnišnice so odnesli vse, kar se je dalo odnesti, a drugo so uničili. V srbskih bolnišnicah danes ni niti ene posteje, ne odeje, ne rjuh. Nemci so pgrabili in odnesli vse, z eno besedo vse! In potem imajo li neljudje še pogum, da se pritožujejo radi prehudih pogojev premirja. Ti pogoji in tudi mirovni pogoji sploh ne bi mogli biti nikdar tako hudi, da bi Nemci vsaj deloma trpeli za zločine, ki so jih zagrešili v Srbiji, Belgiji, Franciji, Poljski, Rusiji itd. Edino primerna kazen za vsa ta hudo delstva bi bila izključenje Nemcev iz družbe narodov.

Črnogorci vrgli svojega kralja. Minuli petek se je sestala v Podgorici v Črnigori velika narodna skupščina, ki je enoglasno sklenila, da se kralj Nikita in njegova dinastija odstavi. Ob enem je skupščina proglasila popolno narodno ujedenje s Srbijo, pod dinastijo Karagjorgjevičev.

Glavni vojni hujskači se skrivajo. Veliki admiral nemške vojne mornarice Tirpitz je na skrivaj zapustil Berlin in odpotoval v Švico. Tirpitz je prištevati med največje vojne hujskače, kajti mož je vselej in ob vsaki priliki naglašal, da bodo nemški podmorski čolni uničili Anglijo in Ameriko ter ju prisilili k miru!

Fantje, le korajžo! Nemškoavstrijska Nationalversamlunga je sklenila zakon, da imajo v Nemški Avstriji državljanstvo le oni, ki se pred okrajno politično oblastjo priznajo za Nemce. Krasno! Našim zastopnikom na mirovnem kongresu bo samo potrebno, da se sklicujejo na ta zakon, pa smemo biti gotovi, da ne pride niti ena slovenska vas pod Nemško Avstrijo. Sicer pa znamo sklepati take zakone tudi mi. Nemci nam kažejo pot. Čimveč in čimvečje nesramnosti delajo v Gradcu in na Danaju, tembolje za nas. V najslabšem slučaju jih bomo tudi posnemali, po oni znani: »Haust du meinen Juden, so hau ich deinen Juden.« Gre samo za vprašanje, katerega bo bolj bolelo. Vidimo, da jih na Danaju ni srečala pamet. Nam je to čisto prav in kličemo jim: Le tako naprej! Fantje le korajžo!

Angleški kralj v Parizu. Dne 28. novembra je došel angleški kralj v spremstvu obeh svojih sinov v Pariz, kjer namerava ostati delj časa. V Pariz prideta te dni tudi belgijski kralj in predsednik portugalske ljudovlade. V političnih krogih pripisujejo sestankom veliko važnost.

Dnevi italijanskega kralja šteti. Po poročilih dunajskih listov so se visoki italijanski častniki, ki se sedaj mudijo na Danaju, izjavili, da so dnevi italijanskega kralja šteti, kajti italijanski kralj bo odstavljen v najkrajšem času in bo proglašena ljudovlada.

Italija v dolgovih. Italijanski finančni minister je objavil, da so znašati dolgovi Italije do dne 1. nov. t. l. zavsem 122 milijard lir, od teh je 74 milijard vojnih dolgov.

Mirovna pogajanja v Parizu. Po poročilu pariških listov se bodo vršila mirovna pogajanja ne v Versaillesu, kakor je bilo prvotno rečeno, ampak v palači ministrstva za zunanje zadeve v Parizu, kjer se že vrše velike priprave.

Sv. Oče zastopan na mirovni konferenci. Iz Pariza se poroča, da sta se kardinal primas Severne Amerike Gibbons in kardinal Mercier v Braslju obrnila do Wilsona s prošnjo, naj zastavi ves svoj mogočen upliv, da bo zastopan na mirovni konferenci tudi Sv. Oče ter da se naj na mirovni konferenci končno javno uredi tudi pereče rimsko vprašanje.

Tedenske novice.

Duhovniške vesti. Nameščeni so naslednji gg. vojni kurati kot kaplani: Ignacij Brvar na Vranskem, Ivan Hanzl v Koprivnici, Josip Kuk v Mali Nedelji, Bogdan Lendovšek v Starem trgu, Franc Osterc v Zrečah, Marko Škofit pri Sv. Benediktu v Slov. gor.

Dosedanja osemrazrednica šolskih sester v Celju s pravico javnosti, se je to šolsko leto preosnovala v petrazredno ljudsko in trirazredno meščansko šolo, kar je narodna vlada SHS po poverništvu za uk in bogocastje glasom odloka z dne 18. novembra 1918, št. 8570 vzela naznanje.

Porotno sodišče v Mariboru Zasedanja porotnega sodišča, ki bi se moralo začeti v ponedeljek, 9. dec., ne bode. O tem so bili obveščeni tudi že gg. porotniki.

Smrtna kosa. Iz Berlina prihaja vest, da je tam umrl bivši učitelj pri Sv. Barbari v Halozah in črnovojniški poročnik g. Slavko Selinšek. Umrl je na posledicah ponesrečene operacije v nekem vojaškem lazaretu.

Darila za NS. P. Lederer v Gornji Vohičini 50 K; J. Jazbinšek, vojni kurat, 2 K; na gostiji Vo-grin-Senekovič v Lastomercih nabrano 25 K; Vojaki za narodne kokarde v Cirilovi tiskarni nadporočnik Jurko 3 K, poročnik Farkuš 3 K, poročnik Zalesjak 3 K, poročnik Konečnik 4 K, neimenovan 2 K. Rojaki! Spominjajte se NS ob raznih prilikah. Če ste prej tujcem dajali v žep velikan-ske svote, ne pozabite sedaj na svoj lastni dom. Potreb imamo veliko.

Za NS je daroval Boštjan Požauko iz Krčevine pri Mariboru 10 K. Hvala!

Lovci za Narodni svet. Okrajnemu odseku Narodnega sveta v Ptujju je g. župan Čeh dne 27. novembra t. l. izročil kot narodni davek znesek 55 K, ki so ga ob dobri volji peklonili lovci gosp. Josipa Repiča v Zagorcih. Da bi ta dar našel mnogo posnemalcev.

Vojaške oprostitve. Vedno bolj se množijo slučaji, da se pošiljajo prošnje za vojaške oprostitve naravnost na vojaške poveljstvo v Mariboru, kar reševanje prošnje le zavlačuje. Opozarja se, da se morajo prošnje za vojaške oprostitve vlagati potoma občine na okrajno glavarstvo, ne pa naravnost na vojaško poveljstvo.

Narodna straža-obmejitev. Štajersko obmejno vojaško poveljstvo SHS v Mariboru razglasa: Vse občine se nujno pozivljajo, da vpošljejo v najkrajšem času seznam članov Narodne straže v dolični občini. Člani Narodnih straž se izberejo iz moštva starih čez 30 let. S tem seznamom se pošlje tudi imenik dosedanjih članov Narodne straže po sledečem vzorcu. A. Imenik članov Narodne straže v občini . . . , tek. štev., čin, ime in prim. k. leto, peklic, v vojni služil pri, opomba. B. Imenik Narodne straže v občini . . . po omejitvi po gornjem vzorcu. Ob enem nazna-nijo tudi število in vrsto orožja in streliva. Kot navodilo velja sledeče: 1. V malih občinah ne sme biti število članov večje kakor 7. 2. V večjih občinah čez 2000 prebivalcev 15. Pripetilo se je, da so v nekaterih občinah vpisani kot člani Narodne straže vsi bivši vojaki z namenom, da se na ta način izognejo mobilizaciji. To ravnanje ni bilo domoljubno. Zato zapevduje štajersko ob-mejno vojaško poveljstvo SMS v Mariboru: 1. Vse Narodne straže v občinah brez izjeme se skrajšajo na zgornj omejeno število članov. 2. Narodne straže delujejo s spoznavanjem z orožništvom. 3. Varevati imajo zasebno in javno imetje pred tat-vino in ropom, ter ščititi osebno varnost prebi-valstva. 4. Na kolodvorskih postajah v obmejnih krajih, kjer ni vojaške straže, postavi Narodna obrana stražnika pri odhodu vlakov. Ta ima dol-žnost preprečiti izvoz živil iz jugoslovanske dr-žave bodisi v večjih, bodisi v manjših množinah (nahrbtnikih). Stražniku daje pooblastila krajevni Narodni svet. 5. Člani Narodne straže opravljajo častno službo v korist občine ter ne dobivajo od Narodne vlade nobene odškodnine, pač pa jih lahko občine v svojem delekrogu odškoduje po lastnem prevdarsku. 6. V ogroženih obmejnih krajih, pri skladiščih, voznih točkah itd. postavi vojno poveljstvo na predlog Narodnega sveta vo-jasko stražo. 7. Vse druge moške osebe, ki tega do sedaj še niso storili, se morajo zgledati do 8. decembra 1918 pri svojih oddelkih v Mariboru ali v Celju glede vpisa. — Maister, generalmajor.

Naredba poverjenišva za kmetijstvo. Gozdovi in domene prejšnje avstrijske države in verskega za-klada, ki so bili v področju bivšega goriškega rav-nateljstva gozdov in domen, ki leže na ozemlju Nar-odne vlade SHS v Ljubljani, so prešli v last te vlade. Za upravo teh gozdov in domen na Kranjskem, Goriš-kem, v Istri in južnem delu Koroške ustanovilo se je ravnateljstvo v Ljubljani kot gozdarski oddelek poverjenišva za kmetijstvo in je imenovan višji goz-darski svetnik Josip Rustia za ravnatelja. Istemu se je obenem poverilo začasno načelnništvo deželnega gozdnega nadzorstva. Urađi gozdnega ravnateljstva in nadzorstva so začasno v palači Narodne vlade. — Predsedništvo za kmetijstvo. Poverjenik: prelat A. Kalan.

Naredba. Delovanje bivše kovinske, kakor tu-di bivših gospodarskih in blagovnih central v obmo-

čju NV v Ljubljani se smatra s 1. nov. t. l. naprej za ukinjeno. Prestopki zoper rekviziicijske zahteve teh central pred 1. nov. t. l. se splošno odvezujejo. Vse blago in produkti, ki so bili podrejeni imenova-nim centralam, ostanejo tudi v naprej še kot potreb-ščine v nujnem javnem interesu pod nadzorstvom Prehodnega gospodarskega urada NV v Ljubljani in so navezani na dosedanje maksimalne cene, razven v kolikor se od slučaja do slučaja razvezuje zapora nad temi produkti. V Ljubljani, dne 28. nov. 1918. Poverjenik za javna dela in obrt: Ing. V. Remec. Poverjenik za industrijo in trgovino: Dr. K. Trill r. Poverjenik za pravosodje: Dr. VI. Ravnihar.

Razglas poverjenišva za javna dela in obrt. Množijo se ovadne o raznih, celo najuglednejših tr-govcih, da so kupili razno blago od ljudi, o katerih so morali vedeti, da so si isto na nepošten način pri-svojili. Trgovci, ki so nakupili katerekoli množine takega blaga, se nujno pozivljajo, da takoj, najkas-neje pa do dne 10. dec. t. l., priglasiijo Prehodno-ro-sodarskemu uradu, Turjaški trg št. 1 v Ljubljani, kaj so kupili, po katerih cenah in koliko imajo tega blaga v zalogah, sicer se bo proti njim brezobzirno kazensko postopalo. Poverjenik: Ing. V. Remec.

Gospodu majorju Franc Zwirn, postajnemu po-veljniku SHS v Mariboru, bila sta okradena v petek dne 29. listopada dva konja. Vprežena sta bila v novi vojaški gospodarski voz brez zavora, na meslo lestvic je bil z deskami obit. Voz in konja je odpeljal z domobranske vojašnice samo-voljno neki desentnik. Izmed konj je eden lisec z dolgim repom in grivo, besanske pasme, bel na treh nogah (bele stumfe) in ima belo liso na čelu in nosu. Drugi je rujavec brez posebnega zna-menja, 163 cm visok, ima postrizeno grivo in rep, na desnem stegnu pa ima vžgano črko »S«. Kdor kaj izve, da bi se bila konja kje predala ali kupila, se vljudno prosi, da blagovoli to na-znaniti postajnemu poveljstvu SHS v Mariboru. Za povrnitev konj se obljubi dobra nagrada.

Vojaška godba SHS strelskega polka št. 26 ra-bi godbenike. Javijo naj se v domobranski vojaš-nici.

Oddaja mleka. Naznanjamo, da manjka za preskrbovanje revnih otrok in bolnikov potrebno mleko, zato se prosijo kmetje, imejte z reveži u-smiljenje in oddajajte mleko po možnosti uradno nastavljenim nabiralcem. Cena je od dne 1. dec. primerno zvišana (1 liter pri kmetovalčevem hle-vu 1 K).

Poliv! Vse občine mariborskega okrajnega gla-varstva se pozivajo, da nemudoma javijo okrajne-mu glavarstvu v Mariboru potrebno množino soli na mesec.

Mariborsko okrajno glavarstvo se enkrat prosi čč. župne brade Sp. Štajerja, naj vendar takoj vpošljejo imena mož, ki jih smatrajo sposobne za nakupovalce živine.

Tobakarjam naznanjamo veselo vest, da bo Lju-bljana odlej preskrbovala Maribor s tobakom, ci-garetsami in smokami. Prvi vagon tega blaga pri-de v Maribor te dni. V Ljubljani se dobijo tobač-ni izdelki že brez kart.

Vlaki. Iz Maribora vozijo tile vlaki: V Lju-tomer ob 7-4 jutraj, iz Ljutomera ob 5-31 zvečer, prihod v Maribor ob 9. uri ponoči. — V Spodnji Dravograd ob 4-45 zvečer, iz Sp. Dravograda ob 6-50 jutraj, prihod v Maribor ob 9. dopoldne. — Proti jugu vozita vlaka ob 8-13 jutraj in 7-30 zvečer. — Ptujski vlaki vozijo kot dosedaj. Ju-tranji (7-45) vozi do Središča, iz Središča ob 2, v Maribor ob pol 7.

V mlinih ob Muri na levem bregu imajo kmetje iz Slov. goricah mnogo žita za domače potrebe. Ker mlini delj časa radi neke nezgode v mlinški strugi niso mogli delati, se je nako-pičilo v teh mlinih več vagonov slovenskega žita. To žito je sedaj graška nemška vlada nameravala zapleniti za Nemško Avstrijo. Dne 1. dec. je po-stavila vojaške straže v mlino Neuhold pri Strasu, Rup v Gersdorfu in Vizjak v Črnišinah, tako, da slovenski kmetje niso dobili svojega žita in moke. Ke je naše uredništvo izvedelo za to nemško na-kano, je telefonično obvestilo generala Maistra, kateri je takoj vse potrebno ukrenil, da ne bodo slovenski kmetje zgubili ne enega zrna žita v mlinih na levem bregu Mure.

Kdor hoče vsak dan v Mariboru prodajati »Slov. Gospodarja«, »Stražo« in »Male Novice« na ulici, po gostilnah in na kolodvoru, naj se takoj oglasi pri ravnateljstvu naše tiskarne.

Posredovalni urad za begunce. Narodna vlada SHS je ustanovila za begunce iz po Italijanih za-sednega ozemlja posredovalni urad, ki ima svoje prestore v Ljubljani na Dunajski cesti št. 38, v hiši »Zadružne zveze«, I nadstropje. Za voditelja tega urada je imenovala Narodna vlada okrajnega glavarja dr. Baltiča.

Pogreša se: Janez Cank, 22. let, 10 komp., poddesentnik, na italijanskem bojišču izginil; 16. januarja 1916 zadnje poročilo. Kdor kaj ve, naj

naznani očetu, Ignacu Cank, pri Sv. Primožu na Pohorju, pošta Vuzenica.

Maribor in bodoča državna meja. Tako se ime-nuje mala, 32 strani obsegajoča kajizica, ki jo je spisal dr. F. K. in založil mariborski NS. Kajizica se dobi v prodajalni Cirilove tiskarne v Mariboru in stane 50 v.

Dopisi.

Maribor. V mestni prodajalni se bo v poljubni množini prodajal poper, paprika in kumna in sicer samo trgovcem. — V četrtek, dne 5. decembra se bodo v mestni prodajalni prodajala jajca, vlo-žena v apno, komad po 60 vin. in sicer samo-tistim osebam, katere v prejšnjem tednu niso do-bile nič jajc. — V isti prodajalni se tudi v po-ljubni množini oddaja ogrski fižol po 5 kron za liter. — Mestni gospodarski urad je sklenil, da se bo odslej naprej dajalo gostilničarjem in hotelirjem samo hrvaško goveje meso, ne pa tudi štajersko, vendar gostilničarji ne smejo vsled tega vnovič zvišati cen za mesna jedila v gostilnah, ker so to že itak storili. — Vsled pomanjkanja premoga ustavi mestna plinarna obrat v četrtek, dne 6. de-cembra od 9. ure predpoldne nadalje.

Maribor. V bližnjih dneh bo z dovoljenjem komisarja za ljudsko prehrano za Spodnje Štajer-sko oddal mestni gospodarski urad del svojih za-log ogrske najfinejše bele moke (00) in tudi kru-šne moke. Moko bo oddal nekaterim mariborskim trgovcem (Gusel, Znidarič, Sirk, Greiner, Tischler) za ceno po 12 K za belo moko in 5 K za kru-šno moko za kilogram. Pripomni se, da vsled oddaje te moke ne bo nikomur zmajšana količina mu pripadajoče moke. Na vsako osebo ne sme priti več kakor 1 kilogram moke. — Karte za sveče se bodo izdajale v sredo, dne 4. decembra predpoldne v Elizabetini ulici št. 14. Vsak naj prinese s sebo hišni seznam. Vsaka stranka prejme eno karto.

Maribor. Mestni magistrat naznanja, da do-be-tisti obrati, v katerih se izdeluje opeka, cement ter žage premog-drobiž. V poštev pridejo samo obrati, ki se nahajajo v okolišu mariborskega mesta. Zahtevano množino je priglasiti na mestnem magistratu in sicer do 5. decembra.

Maribor. V sredo je umrla trafikantinja Leo-poldina Manalka v Gosposki ulici.

Jarenina. Tu je umrla veleposesnica Ana Ornik stara 80 let. Bila je vzorna žena in za-vedna Slovenka. Svetila ji večna luč!

Št. III v Sl. gor. V Cirknici je umrl naš mož posestnik Jožef Lopič. N. p. v m.!

Brezno ob Dravi. Šmiklavška nedelja se bo letos obhajala 8. decembra z dvojno službo božjo, jutraj (č. g. Vrečko) in ob desetih (č. g. Kristovič). Ob tej priložnosti se bodo tudi zapisovali novi im-stari udje z odpustki obdarovane šmiklavške bra-tovščine.

Vuhred, dne 17. listopada. Danes je bil prvič takaj novoimenovani slovenski g. vodja okrajnega glavarstva v Slov. Gradcu, dr. Ipavic ter imel v Marenbergu posvetovanje z merodajnimi faktorji zaradi aprevizacije tega okraja. Bilo mu je mogoče sporočiti, da se mu je posrečilo dobiti večjo mno-žino moke, tako, da odpade za naš okraj pol va-gona, kar je velike važnosti, ker je sedaj ravne najbolj hudo za živež. V veliko veselje pa bo, da se mu je posrečilo dobiti tudi večjo množino usnja za podplate, tako, da bode prišlo na naš okraj približno 1000 kg in se bode oziralo seveda naj-bolj na revne ljudi. G. vodja glavarstva je obljubil, da bode storil vse, kar je mogoče, da bode zado-veljil prebivalstvo okraja, toda ljudje morajo potr-peti nekoliko, ker vse naenkrat ni mogoče. Vsek-mora biti prepričan, da bode nova jugoslovanska vlada storila vse, kar je v blagor ljudstvu.

Hoče. Tudi je dne 28. nov. v Gospodu umrl Janez Vornik, posestnik in tajnik Posejilnice, star 43 let. Pogreb v soboto, dne 30. t. m., ob 10. uri predpoldne. N. p. v m.!

Ljutomer. V Ljutomeru se obhaja v soboto, dne 7. grudnia 1918 popoldne ob 5. uri v telo-vadnici narodne šole Miklavžev večer s petjem, živo sliko, nastopom Miklavža s spremstvom in razdelitvijo daril. Darila naj se oddajo isti dan od 10. do 12. ure predpoldne v telovadnici. Po raz-delitvi daril prosta zabava, pri kateri se bodo nu-dla tudi mrzla jedila in vino; slednja se bodo nabirala posebej s polo. Vstopnina za odrasle je 2 kroni, za otroke je vstop prost. Čisti dobiček je namenjen oslepelim slovenskim vojakom in na-rodnemu skladu. Pridite vsi!

Slov. Bistrica. V nedeljo je umrl na Pretrežu Alojzij Novačan, posestnik in župan. Pogreb je v torek. Naj v miru počiva!